

ศักยภาพเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ใน
อุตสาหกรรมพลาสติกในเบตันกมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง

ชีวพร เครือใจวงศ์

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรมนุษย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

พฤษภาคม 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่งานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ชีวพร เครือใจวงศ์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรม努ย ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เดียวอิศรศ)

คณะกรรมการสอบปากเปล่งานนิพนธ์

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรรณี เดียวอิศรศ)

.....
.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.สมหมาย แจ่มกระจาง)

.....
(ดร.สุริyan นนทศักดิ์)

คณะกรรมการและสังคมศาสตร์และสังคมศาสตร์อนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการจัดการมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทรัพยากรม努ย ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. จัล นกรัตน์คง)
วันที่.....เดือน..... พ.ศ.2550

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก รศ. ดร. วรรณี เดิมวอชิเรศ ประธานกรรมการที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วน และเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา พร้อมทั้ง รศ. ดร. สมหมาย แจ่มกระจัง และ ดร.สุริyan นนทศักดิ์ ที่กรุณาร่วมเป็นกรรมการสอนปากเปล่า ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ใน โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ของ ขุตสาหกรรมพลาสติก ในเบตนิคมอุตสาหกรรมอมตะชิตี้ จังหวัดระยองทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณา และความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้

คุณค่าและประโยชน์อันพิเศษจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขออนบันเป็นสิ่งบูชาพระคุณของบิดามารดา คุณครู อาจารย์ รวมถึงบริษัท ไอ-พี (ไทยแลนด์) จำกัด และผู้มีพระคุณของผู้วิจัยทุกท่าน

ชีวพร เครือใจวงศ์

48921024: สาขาวิชา: การจัดการทรัพยากรมนุษย์; กج.ม. (การจัดการทรัพยากรมนุษย์)

คำสำคัญ: องค์การแห่งการเรียนรู้/ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์/อุตสาหกรรมพลาสติก

ชิวพร เครื่อ ใจวงศ์: ศักยภาพเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมพลาสติกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง (HUMAN RESOURCES ADMINISTRATION OFFICERS' POTENTIAL TO LEAD THE ORGANIZATION TOWARDS A LEARNING ORGANIZATION: A CASE STUDY IN PLASTIC INDUSTRY IN THE AMATA CITY INDUSTRIAL ESTATE, RAYONG PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: วรรณี เดิมวอชิเรศ, Ph.D., 91 หน้า. ปี พ.ศ. 2550.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับศักยภาพเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์และเพื่อเปรียบเทียบระดับ ศักยภาพตามปัจจัย คุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ตามแนวคิดวินัย 5 ประการ (The Fifth Discipline) ของ Senge (1990) ประกอบด้วยวินัย 4 ที่มั่นสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) รูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Models) สถานะที่ทัศน์องค์การ (Shared Vision) และความคิดความเข้าใจเชิงระบบ (Systems Thinking)

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย เป็นผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การของอุตสาหกรรมปีโตรเคมีในเขตนิคมอุตสาหกรรมนาบตาพุด ตำบลนาบตาพุด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง จำนวน 12 บริษัท รวมจำนวนทั้งสิ้น 85 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ได้สร้างตามแนวคิดวินัย 5 ประการ ของ Senge

จากการวิจัยพบว่าผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ของ อุตสาหกรรมพลาสติกในเขตนิคมอุตสาหกรรมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ศักยภาพเพื่อนำไปสู่ องค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก โดยเมื่อ จำแนกตามปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การ ของบริษัทในอุตสาหกรรมพลาสติกในเขตนิคมอมตะซิตี้ จังหวัดระยอง ทุกปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาองค์การ ไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ของทุกวินัย

489212024: MAJOR: HUMAN RESOURCE MANAGEMENT; M.M. (HUMAN RESOURCE MANAGEMENT)

KEY WORDS: A LEARNING ORGANIZATION/ HUMAN RESOURCE MANAGEMENT OFFICER/ PLASTIC INDUSTRY

CHEEWAPORN KREUCHAIWANG: HUMAN RESOURCES ADMINISTRATION OFFICERS' POTENTIAL TO LEAD THE ORGANIZATION TOWARDS A LEARNING ORGANIZATION: A CASE STUDY IN PLASTIC INDUSTRY IN THE AMATA CITY INDUSTRIAL ESTATE, RAYONG PROVINCE. THESIS ADVISOR: WANNEE DEAW-ISSARET, Ph.D., 91 P. 2007.

The purposes of this research were to study human resources administration officer's potential to lead the organization towards a learning organization. Through comparing the potential level as personal qualify of human resources administration officer by the fifth discipline of Senge (1990), consisted of; discipline, personal mastery, team learning, mental models, shared vision and systems thinking.

The sample of this research was human resources administration officer in Petrochemical industry in Mabtapood Industrial Estate, Tambon Mabtapood, Muang, Rayong Province of 12 companies, totally 85 peoples. The instrument of this research was questionnaires by the fifth discipline of Senge.

The research found that human resources administration officer in Plastic Industry in Amata City Industrial Estate, Rayong Province, potential to lead the organization towards a learning organization of human resources administration officer in much level. When there were classified by personal qualify, the human resources administration officer in a learning organization in plastic industry in Amata City Industrial Estate; every personal qualify factors focused on organizational development to lead a learning organization by overall as much level in every discipline.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
สารบัญ	๒
สารบัญตาราง	๓
สารบัญภาพ	๔
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัจจุบัน	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	2
ตัวแปรในการวิจัย	3
กรอบแนวคิดของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	4
นิยามคำศัพท์เฉพาะ	4
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
ประวัติความเป็นมาของนิคมอุตสาหกรรมอมตะชีตี้ และอุตสาหกรรมพลาสติก.....	7
แนวคิดและทฤษฎีเรื่องบทบาทของนักบริหารหรือผู้ปฏิบัติงานด้านการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์	8
แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	48
3 วิธีดำเนินการวิจัย	53
ประชากร	53
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	55
การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	55
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	55
การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล	56

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
สัดคิดที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	56
4 ผลการวิจัย	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	74
อภิปรายผล	75
ข้อเสนอแนะ	77
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	78
บรรณานุกรม	79
ภาคผนวก	84
ประวัติย่อของผู้วิจัย	91

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ชื่อเรียก “Learning Organization” ในภาษาไทยของนักวิชาการไทย	14
2 ชื่อภาษาไทยของวินัย 5 ประการของนักวิชาการไทย.....	18
3 รายละเอียดของคำตามในส่วนที่ 2	54
4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำแนกตาม เพศ อาชีวะคันการศึกษาสูงสุด ระยะเวลาการทำงานในบริษัทปัจจุบัน ตำแหน่งงานในปัจจุบัน	58
5 สรุปรวมศักยภาพเพื่อนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้ปฏิบัติงานค้านการบริหาร ทรัพยากรมนุษย์ ตามแนวคิดวินัย 5 ประการ ของ Senge	60
6 ค้านความรอบรู้แห่งตน	60
7 การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม	62
8 แบบแผนความคิดอ่าน	64
9 วิสัยทัศน์ร่วม.....	66
10 การคิดอย่างเป็นระบบ	67
11 สรุปเปรียบเทียบศักยภาพของผู้ปฏิบัติงานค้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อนำไปสู่ องค์การแห่งการเรียนรู้ตามแนวคิดวินัย 5 ประการของ Senge (1990) จำแนกตามปัจจัย คุณลักษณะส่วนบุคคล.....	69
12 ผลการวิเคราะห์ค่าความจำแนกและค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของ ครอนบราค แบบแสดงเป็นรายค้าน	86
13 ผลการวิเคราะห์ค่าความจำแนกและค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของ ครอนบราค แบบแสดงเป็นรายข้อ	86

สารบัญภาพ

ภาพที่

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
2 วงจรการบริหารงานบุคคล.....	11

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University